

γερθῶσι τὰ Εύρωπαντα Κράτη κατὰ τῆς Γελλίας. Ἐγὼ δμως δὲν ἀποδίδω εἰς τοῦτο τόσην μεγάλην σημασίαν. "Οχι! ἡ Εύρωπη δὲν θὰ ἔξεγερθῇ διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ μὲ ἐκήρυξε σύνγρονον. Ἀπλῶς καὶ μόνον ἀπαρέσκει εἰς τὸν κύριον Λουθεῖον νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Γαλλίαν βασίλισσα. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια· ἀς μὴ ἔξελθωμεν ἀπὸ αὐτήν.

"Επεται συνέχεια.

FORTUNÈ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

Καὶ δμως ὁ Μάξιμος ἥλπιζε νὰ μὴ συναντησῃ τὸν φλύκρον ἐκεῖνον θυρωρόν, ὅστις θὰ τὸν ἐπλησίαζε βέβαια καὶ θὰ τοῦ ἔλεγε περὶ τῆς ἔξαφανίσεως τοῦ ἀγρίου γείτονός του.

"Αμα εἰσῆλθον εἰς τὴν ὁδόν, εἶδεν ἀμέσως ὅτι ὁ θυρωρός δὲν ἦτο ἔκει.

— Καὶ περνᾶς συγχά ἀπὸ 'δῶ, γιὰ νὰ πᾶς εἰς τὸ γραφεῖον; Ἡρώτησεν ἀδιαφόρως.

— "Ἐτσι κι' ἔτσι, ἀπεκρίνετο ὁ Γάγος. Πεὶ τὸν σύντομα εἶνε ἀπὸ τὸ μπουλθάρο Μαλέρπι, ἀλλὰ πολλαῖς φοραῖς πέρνω τὸν πειρό μακρινὸν δρόμο. "Οταν θέλω νὰ σκοτώσω τὸν καιρό μου, πάω ἀπὸ τὴν λεωφόρο Βιλλιέρ, τὸ μπουλθάρο Κουρσέλ, τὸ πάρκο Μονσώ, τὴν λεωφόρον Μεσσήνης. Πατίζω τὴς ἄμαδεις καὶ ἀπὸ 'κεῖ πάχα τὴν ὁδὸν Μιρομενίλ, τὸ μπουλθάρο Όσμαν καὶ ἀπὸ 'κεῖ εἰς τὴν ὁδὸν Σουρέζηνης.

— Λοιπὸν εἰς ἔνα ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δρόμους σοῦ ἔτυχε ἐκείνη ἡ σύμφορά.

— Μπορεῖ.

— Εἰν' εὔκολον νὰ γνωρίσῃς τὸ μέρος, ἀν σ' ἐπήγκαινα;

— Δὲν πιστεύω. Ἡ μάρμη μου λέγει πῶς μ' εὑρήσκων εἰς τὸ μπουλθάρο Κουρσέλ, καὶ ήμουν 'ζαπλωμένος 'ε τὴν γραμμὴ τοῦ τράμεζού. Βέβαια, δὲν ἐπῆγα ἔγω νὰ 'ζαπλωθῶ ἐκεῖ πέρα. Πρέπει λοιπὸν νὰ παραδεχθοῦμε πῶς μ' ἐπῆγκαν.

— Γιὰ νὰ σὲ 'ζεκοιλιγάσῃ, κακύμενε Γάγο. "Εχεις λοιπὸν ἔχθρούς;

— Μπορεῖ, μὰ 'γώ δὲν 'ζεύρω κανέναν.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶχον φθάσει πρὸ τοῦ μεγάρου, δύον ἀλλοτε εἶχε καταφύγει ἡ προβληματικὴ κυρία Σερζάν.

'Ο Μάξιμος ἔστη θεωρῶν τὴν πρόσοψιν.

— Διάβολε! εἶπε, νὰ ἔνα ώραϊο σπίτι. Προτιμῶ νὰ κάθημαι ἐδῶ, παρὰ εἰς τὸν ὁδὸν Σχταδῶν. Τὰ παράθυρα εἶνε κλειστά, καὶ φαίνεται πῶς ἐνοικιάζεται. Σύ, ποὺ εἶσαι γείτονας, 'ζεύρεις τίνος εἶνε;

— Ο Γάγος δὲν ἀπεκρίθη. Παρετήρει τὸ μέγαρον μετὰ μεγάλης προσοχῆς, θλίβων τὸ μέτωπον διὰ τῆς χειρός.

Εἶναι ἡ συνήθης κίνησις ἵνα συλλαβή τις ἀφιπταμένην ίδειν, καὶ ὁ Μάξιμος εὐχαρίστως ἔβλεπε ὅτι τὸ σχέδιόν του ἐπετύγχανεν.

— "Οχι, ὅχι, ἀνέκραζεν ὁ Γάγος, δὲν νοικιάζεται. . . κλειστό εἶναι, μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει. . . κάποιος εἶναι μέσα.

— Ποιὸς λοιπόν;

— 'Ο Λαδίσλας δά. Ἐκεῖνος ὁ κόκκινος ἴπποκόμος ποὺ γυμνάζει τ' ἀλογα ἔκει κατέω.

— Τ' ἀλογα! ποιὸς ἀλογα;

— Τ' ἀλογα τῆς κυρίας.

— Καὶ πῶς τὴν λέν αὐτὴν τὴν κυρίαν; 'Ο Γάγος ἐσκέφθη πρὸς στιγμήν, καὶ ἔψιθύρισε κύπτων τὴν κεφαλήν:

— Δὲν 'ζεύρω πλειστό.

— 'Ο Μάξιμος ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησιν δι' ἄλλου τρόπου.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε, τὸν γνωρίζεις αὐτὸν τὸν Λαδίσλαν;

— "Οχι καὶ πολύ, ἀπεκρίθη ὁ Γάγος. Τὸν εἶδα δύο ἡ τρεῖς φοραῖς, καὶ νὰ σου πῶ πολὺ ἥτανε, γιατὶ δὲν μου κάνει γούστο.

— Ποὺ τὸν εἶδες;

— Δὲν 'θυμοῦμαι.

— 'Εδω ἵσως.

— Μπορεῖ.

— Εμβῆκες εἰς τὸ σπίτι του μέσα;

— "Οχι, μου κλεισε τὴν πόρτα κατάμουτρα.

— Τὰ συνειθισμένα του, ἔψιθύρισεν ὁ Μάξιμος. Είχες λοιπὸν καμιμὲδίους δουλειὰ μαζί του ποὺ 'πηγες νὰ τὸν 'βρής;

— 'Ο Γάγος ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν καὶ εἶπεν.

— Φθάνει 'πειὰ μὴ μ' ἐρωτᾶτε. 'Η κεφαλή μου 'σκοτίσθη.

— 'Ο Μάξιμος ἔκρινεν ἀνωφελές νὰ ἐπιμείνῃ. 'Ο Γάγος πραγματικῶς εἶχε στιγμὰς φωταυγεῖς, ἀλλὰ πολὺ ταχέως τὸ πνεῦμά του ἐσκοτίζεται, καὶ ἦτο ἀδύνατο νὰ δώσῃ ἀκριβῆ τινα πληροφορίαν.

— 'Ο ἀνεψιός του κυρίου Δορζέρ θμως παρεδέχετο ὅτι τὸ σύστημα τὸ ὄποιον ἡ σπάσθη ἦτο κάλλιστον.

Τὸ παιδίον ἐπαναβλέποντα ἀντικείμενα ἀναμιμνήσκοντα αὐτῷ τὸ παρελθόν ἐπανεύρισκε τὴν μνήμην φεύγουσαν πάλιν μετ' οὐ πολύ.

Οὕτως, ἀνεμνήσθη τοῦ πείσματος καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς ἀρκούδας τῶν Καρπαθίων, καὶ ἔπρεπε νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι εἶχεν ἀλλοτε γνωρίσει τὸ σινιγματικὸν ἐκείνο πρόσωπον.

Καὶ ποὺ; 'Η μνήμη δὲν τὸ ἔβοήθει εἰς τοῦτο. Διατί; Διότι δὲ κλονισμὸς τὸν ὄποιον νῦν οὐφίστατο δὲν ἦτο ἀρκετὰ ισχυρός.

Ο ἐγκέφαλός του ἦτο ὡς τὰ ιδιότροπα ἐκεῖνα ώρολόγια, τὰ οὐποῖα σταματῶσιν, ἀλλ' ἐπαναρχίζουσι πάλιν ἐργαζόμενα ἀματὰ κινήσης τις βιαίως.

Διὰ νὰ ἔξαρολουθήσῃ δὲ ἡ συγκίνησις τοῦ Γάγου ἔπρεπε νὰ προσβάλῃ τὰ ουματά του ἐνδιαφέρουσα σκηνήν.

— Εἰς τοῦ θείου μου θὰ εὔρω, ὅτι ζητῶ, ἐσκέπτετο ὁ Μάξιμος. Θὰ τὸν ὀδηγήσω ἔκει.

— Ενα πρᾶγμα μονάχα δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ μου, ἐπανέλαβε λέγων ὁ Γάγος. Τὸν γάτο του γέρω καρχαγκίδη.

— Ετρέχα ἀπὸ πίσω του ὡς τὰ ὄχυρώματα, καὶ στοιχηματίζω πῶς θὰ πνίγηκεν εἰς τὸν Σηκουάνα.

— "Α! μὰ δὲν 'ζέρτε πῶς ἐγέλασα. 'Επηγγα 'στὸ γραφεῖο τρία τέταρτα ὕστερα ἀπὸ τὴν τακτικὴν ὥρα καὶ ὁ κύριος Βινιορὸς μου τραβήξει κατσάδα... θὰ τοῦλετε τοῦ θείου σας νὰ μὲ διώξῃ ἀν δὲν τὸν παρακαλοῦσε ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ.

— Εἶναι φίλος σου; ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ;

— Ναί, πολύ. Καὶ στὴ φωτιὰ ἔπειτα, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Δυστυχῶς δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη μου.

— Μπά! πάντα ἔχει κανεὶς τὴν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου, δισ μικρός καὶ ἀνήνε. Ήσύρεις τοὺς μύθους τοῦ Λαφοντάινου.

— Ξέρω τὸν Μύρμηκα καὶ τὸν Τζίτζικα. Ξέρω τὸ: 'Ο κύριος κόρακας μιὰ μέρα σ' ἔρα δένδρο καθισμένος. Τ' ἄλλα δὲν εἶχα καὶρό νὰ τὰ μάθω... μὰ σιγὰ - σιγὰ καὶ ἔκεινα.

— Καὶ τὴν κόμησσαν Γιάλτα τὴν 'ξεύρεις; ήρώτησεν ἀποτόμως ὁ Μάξιμος πορευόμενος μετὰ τοῦ Γάγου πρὸς τὴν λεωφόρον Βιλλιέρ.

Τὸ ἀναμενόμενον ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς θέας τοῦ μεγάρου τῆς ὁδοῦ Ζουφρουά ἀπέτυχε, καὶ ἔπρεπε νὰ προστρέξῃ εἰς ἄλλα μεγαλείτερα μέσα.

— Θαρῷ πῶς τὴν 'ξεύρω, ἀνέκραζε τὸ παιδίον; εἶνε φιληνάδα τῆς μάρμης μου.

— Η πληροφορία ἦτο καλὴ καὶ ὁ Μάξιμος ἐπωφελήθη.

— Επηγγεις λοιπὸν σπίτι της; εἶπε μὲ ψφρούτι ψφος.

— "Ω! πολλαῖς φοραῖς μάλιστα. Καὶ τις ὥραια ποὺ εἶνε σπίτι της, εἰς τὴν λεωφόρον Φρειδλανδ. Πεὶ πολλαῖς εἰκόναις ἔχει ἐκεῖ παρὰ στὸ μουσεῖο, καὶ οἱ ὑπορέται της μοιδόουν μὲ ὑπουργούς. Καὶ δὲν εἶνε διόλου ὑπερήφανη ἡ κόμησσα. Οποτε πάγω νὰ τὴν 'δῶ, μου δίνει νὰ φάγω κάτι παρακάζειν πράγματα. "Εχεις αὐγὰ ἀπὸ 'ψάρια, ποὺ τὰ τρῶνε ἀπάνω στὸ φωμὶ μαζί μὲ τὸ βούτυρο.

— Ο τρόπος οὗτος τοῦ ὑποδεικνύειν τὸ γαβιάρ, τὸ έθνικὸν φχγητὸν τῶν Ρώσων, ἐπροένησε μειδίαμα εἰς τὸν Μάξιμον ἐξακολουθήσαντα ἐν τούτοις τὰς ἀνακοίσεις του.

— Καὶ τι σου λέγει, ςμα 'πάς νὰ τὴν 'δῆς;

— Γιὰ κάθε τι. Μ' ἐρωτᾷς ἀνή μάρμη μου εἶνε εὐχαριστημένη καὶ ἀν περνῶ καλὰ εἰς τὸν κυρίου Δορζέρ. Μ' ἐρωτᾷς γιὰ τὴν δεσποινίδα 'Αλίκην, γιὰ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ... γιὰ σους ἄλλους μ' ἀγαπούνε.

Καὶ νὰ 'δῆτε τὴν τελευταίκη φορὰ που τὴν εἶδα, ἥτανε... ἀ! μά... πάλι τὰ λησμόνησα. Θυμοῦμαι μόνο πῶς ἥτανε θρωπωτη, ἀπάνω σ' ἔνα ώραϊο βισιλικό κρεβάτι. "Α! ναί· μ' ἐρωτησε διὰ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ.

— Καὶ σὺ τι τῆς εἶπες;

— Ναί, μὰ δὲν 'θυμοῦμαι θαρῷ πῶς δὲν τῆς εἶπα τίποτε γιατὶ εἶχα τρεῖς τέσσαρες μέραις νὰ 'δῶ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ.

— Θὰ εὐχαριστηθῆς πολὺ ἀν τὸν ἔχαδῆς;

— Ναι, πολύ.

— Πάσμε λοιπὸν εἰς τοῦ θείου μου. Ο Βινιορὺ μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ ποῦ εἶνε.

— Κύριε Μάξιμε, πάσμε ὅπου θέλετε. Σᾶς εἰδοποιῶ ὅμως πᾶς ἀν πατήσω τὸ πόδι μου στὸ γραφεῖο, δὲν θὰ μὲ ἔχαναφῆσουν νὰ φύγω. Καὶ προτιμῶ κακλίτερα νὰ περπατήσω.

— Μὴ φοβᾶσαι καὶ δὲν θὰ σὲ κρατήσουν μὲ τὸ ζόρι. "Εχεις ἀδειαν ως ποῦ νὰ μπορέσους νὰ μεταχειρίζεσαι τὸ χέρι σου.

— Τὸ χέρι! τὸ εἰχαζέσαι. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς εἴμαι ἀκόμη κουλοχέρης, ἀλλὰ καὶ πάλι μπορῶ νὰ κάνω τὴν δουλειά μου.

— "Εννοιά σου καὶ δὲν θὰ σὲ κρατήσῃ, μάλιστα ἀν θέλησης νὰ ἔχειρης θὰ σὲ περιποιηθῇ, γιατὶ ὅλοι σὲ ἀγαποῦνε.

— Ναι, μὰ ὅχι ὁ μπάρμπα Ντουλεβάν, οὔτε δὲ Μαλικόν, οὔτε δὲ Ιωσήφ.

— Τέ τοὺς ἔκανες;

— Τίποτε, κύριε Μάξιμε. Καὶ ὅμως δὲν μποροῦν νὰ μὲ ὑποφέρουν πρὸ πάντων ἐκεῖνος δὲ Ιωσήφ.

— Τὶ σὲ μέλλει ἐσένα, πατίδι μου. Εσύ εἶχεις μὲ τὸ μέρος σου τὸν θεῖό μου καὶ τὴν ἔξαδέλφη μου Αλίκη.

— Τί καλὴ ποῦ εἶνε. Πῶς θὰ εὐχαριστηθῶ ἀν τὴν ἰδῶ νὰ εὐτυχήσῃ. Εἶνε ἀλήθεια, κύριε Μάξιμε, πῶς θὰ πανδρευθῇ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ;

— Δὲν πιστεύω.

— Τόσω τὸ χειρότερο, γιατὶ τὴν ἀγαποῦσε.

— Σοῦ τὸ εἶπε;

— "Οχι, μὰ ἔκεινο φάνεται.

— Ναι μὰ τόρα πειάς ὅχι, γιατὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

— Δὲν θὰ γυρίσῃ;

— Ποιὸς ἔχειρει. Τὸν ζητῶ νὰ τὸν εὕρω.

Κατὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἡ συνδιάλεξις ἔπεισε πάραυτα πρὸς μεγάλην ἔκπληξι τοῦ Μάξιμου.

Ο Γῶγος, μὴ παύων τὴν φλυαρίαν του, ἀφ' ἧς ἔξηλθε τοῦ θυρωρείου τῆς μάρμης του, ἐσίγησεν ἥδη καὶ περιέπεισεν εἰς βαθείας σκέψεις.

Ο Μάξιμος τὸν ἔβλεπε διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὄφθαλμοῦ του, ἐκ τῆς σοθαρᾶς δὲ ἔκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας τοῦ πατιδός ἐννόησεν ὅτι προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ περισυλλέξῃ τὰς ἴδεας του. Πράγματι δὲ τὸ ὄνομα του Καρνοέλ ἀπεκάλυπτεν εἰς αὐτὸν συγκεχυμένας ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας προσεπάθει νὰ συνδέσῃ πρὸς ἀλλήλας.

Μικρὰ λόγιψις ἔσκεδασε τὰ σκότη του πνεύματος, ἀλλὰ πολὺ ἀβεβαία, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν ἐφίνετο ἔτι.

Καὶ ὅμως αἱ διαυγῆς αὐται στιγμαὶ ἐνέφαινον πρόσδοπον, ἥτο δὲ πιθανόν ὅτι περίστασίς τις, μία λέξις μόνον θὰ ἤρκει διὰ νὰ φωτισθῇ δὲ νοῦς του.

Η σιωπὴ παρετείνετο καὶ κατῆλθον δι' ὅλου τοῦ μάκους τοῦ μπουλέδρο Μαλέρμπ, χωρὶς δὲ Γῶγος νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Μπά, ἔνας ποῦ μοῦ μοῦ μοῖάζει! ἀνέκραξε παρατηρήσας ὑπηρέτην τινα ἐνδεδυμένον ἀκριβῶς ως αὐτός. Μοῦ πῆρε τὴν στολὴν μου, τὰ κομβιά μου καὶ τὸ κασκέτον μου. Καὶ πάλι ὅμως γιας δῆπτε τὸν πῶς φάνεται κουτός.

Ο Μάξιμος δὲν ἔκρινε κακλὸν νὰ πληροφορήσῃ τὸ πατιδόν ὅτι ὁ ὑπηρέτης ἐκεῖνος ἥτο ὁ ἀντικαταστάτης του, καὶ ἀπέφυγε νὰ δώσῃ ἔξηγήσεις εἰς τὸν θυρωρὸν προσκατενίζοντα μετ' ἐκθάμβου ὅμματος τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Γῶγον.

Ο Μάξιμος κρατῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν προστατεύμενόν του διηλθεὶς χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὰς ὑποκλίσεις τοῦ μπάρμπα Ντουλεβάν καὶ διηθύνθη κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ γραφεῖον.

Ο Γῶγος ἔβαδίζει κεκυφώδες ως μαθητὴς ὁδηγούμενος εἰς τὸν διδάσκαλόν του τοῦ ὄποιον φοβεῖται τὸ βούνευρον.

Εἰς τὴν αἰθουσαν ὑπῆρχε κόσμος πολὺς ἀναμένων παρὰ τὰ θυρίδια, καὶ μικρός τις παῖς ὑπηρέτης, περιμένων νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του, ἔχαιρετισεν οἰκείως διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς τὸν Γῶγον.

Βλέπεις πῶς ἔχεις ἀκόμη φίλους, εἶπε σιγαλῇ τῇ φωνῇ δὲ Μάξιμος. Καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Γώγου.

Ο Βινιορὺ ἥτο ἀπησχολημένος νὰ κατατάσσῃ χρηματικὰς ἀξίας ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ, δέτε ἰδών τὸν Μάξιμον ἀνέκραξε:

— Τί! πάλι σύ;

Τὸ πάλι δὲν εἶνε πολὺ εὐγενές, ἀλλὰ σοῦ τὸ συγχωρῶ, διότι ἔχεις βλέπω δουλειά. Δὲν θὰ σὲ ἀπασχολήσω ὅμως πολύ. Ἡλθα νὰ σου παρουσιάσω ἐν πατίδι γνωστόν σου. Μὰ ποῦ πῆγε καὶ χώθηκε; προσέθηκεν δὲ Μάξιμος, περιφερόμενος περὶ ἔκατον.

Ο Γῶγος ἀμφιβάλλων περὶ τῆς ὑπόδοχῆς τοῦ ταμίου καὶ θέλων ἵσως ν' ἀποφύγῃ τὴν γειτονίαν του, ὑπεισέδυ ὅπισθεν τοῦ Μάξιμου καὶ ἐκρύθη ὑπὸ τὴν θύραν τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ο Βινιορὺ δὲν ἐδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν Γῶγον οὕτω κρυβεῖται καὶ ἡνχγάσθη δὲ Μάξιμος νὰ τὸν παρουσιάσῃ κρατῶν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ περιλαμπίου.

Νά τον! ἐπὶ τέλους, ἀνέκραξεν δὲ ταμίας ἔκπληκτος, διότι δὲ Μάξιμος ἔφερε πρὸς αὐτὸν τὸ πατιδόν, τὸ ὄποιον κατηγόρει τὴν πρωτίαν ἀκόμη ως δράστην ἢ συνένοχον τῆς κλοπῆς. Ἔγιατρεύθης λοιπόν; Μὰ ὅχι, ἀφοῦ φάνεται μόνον τὸ ἔνα σου χέρι. Πῶς πάγει τὸ ἀλλο;

Τὸ ἀλλο κρέμεται ἀπὸ τὸ λαιμό μου. Πετώ μονάχη μὲ τὸ ἔνα πτερόν, εἶπεν δὲ Γῶγος. Αλλὰ τὸ ἴδιο μοῦ κάνει, κύριε Βινιορὺ, καὶ ὃν ἔχετε καμμιὰ δουλειά..

Δὲν ἔμαθες λοιπόν πῶς δὲ εὐθυτῆς ἐπῆρε ἀλλον;

Ἐκείνη τὴν κουκουβάγια ποῦ εἶδας στὴν πόρτα, ἀνέκραξεν δὲ Γῶγον τῆς χήρας Πιριάκ. Δὲν τὸ πίστευσα! Καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲ Κύριος Δορζέρ δὲν ἔκέρδησε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν.

— "Εχεις δίκηο, εἶπεν δὲ Μάξιμος. Δὲν ἔχειρω ποῦ πῆγε καὶ τὸν ἔξτρυπωσεν δὲ θεῖός μου ἐκεῖνον τὸν βλάχο.

Εἶνε χωρικὸς καὶ δὲν ἔχειρωσεν ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ δὲν εἶνε ὀκνηρὸς σ' σὰν καὶ αὐτὸν τὸν κατεργάρο, εἶπεν δὲ ταμίας.

— Εγώ τρέχω, ἔγω ὀκνηρός! ἀ κύριε Βινιορύ, αὐτὰ τὰκαναχ ἀλλοτε, τόρχ εἰμαι φρόνιμος ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ ἐπαθα ἐκείνην τὴν συμφορά.

Τόσω τὸ κακλίτερον, εἶχες ἀνάγκην ἀπὸ μάθημα. Εδάφηθκες λοιπὸν μὲ τίποτα μάχηκας σ' σὰν καὶ σέ;

— "Οχι... δηλαδή, δὲν ἔχειρω.

Δὲν θυμάσται τίποτε, εἶπεν δὲ Μάξιμος. Πρὸ ὀλίγου, δέται ἐπῆγα νὰ τὸν πάρω ἀπὸ τῆς μάρμης του, ἐνόμιζεν δὲτι θήτο ἐδῶ εἰς τὸ γραφεῖον.

— Χι! ἐψιθύρισεν δὲ Βινιορύ δεικνύων δὲτι δὲν κατεπεισθῇ ἔτι.

Καὶ ἔστρεψε τὰ βλέμματά του ἐπὶ τὸ Γώγον.

Τὸ πατιδόν ἐφίνετο δὲτι ἐλησμόνησεν ἥδη δὲτι τὸν ἥρωτων. Εστράφη πρὸς τὴν θυρίδα τοῦ χρηματοκιβωτίου καὶ τὴν ἔξητας προσεκτικῶς ἐκ τοῦ πλησίου.

— Μπά! ἀνέκραξεν αἰφνίς, ἀλλάξατε τὸ ὄνομα;

— Ποιὸ ὄνομα;

Τὸ ὄνομα ποῦ ἀνοίγει τὸ χρηματοκιβωτίου ἀλλοτε ἥταν τὸ ὄνομα τῆς δεσποινίδος Αλίκης... καὶ τόρα...

— Πρὸ τὸ ἔχειρεις; ἥρωτησεν ἔκπληκτος δὲ Βινιορύ.

— Τὸ ἔχειρω, διότι τὸ εἶδα.

— Πότε;

— "Α! αὐτὸν δὲν τὸ θυμοῦμαι. Καὶ πρὸν ἀπὸ κεῖνο τὸ ὄνομα εἶχον ἐν ἀλλο. Ο ἀνεψιός τοῦ τραπεζίτου καὶ δὲ Ταμίας ἀντηλλαχαν βλέμμα συνεννοήσεως.

— Καὶ δὲ ημανισμός του, ἐπανέλαβεν δὲ Γῶγος, ἐνεργεῖς ἀκόμη;

— Ο μηχανισμός! ἐπανέλαβεν δὲ Βινιορύ.

— Ναι, ἔκεινα τὰ χέρια ποῦ πεάνουν τοὺς καλέπτας. Α! νάτα, εἶπεν ἥρεψις δὲ γγονος τῆς χήρας Πιριάκ, ἔγγιζων διὰ τοῦ δακτύλου τὴν σιδηρὰν ράβδον ἔξερχομένην διὰ τῆς πλευρᾶς τοῦ χρηματοκιβωτίου.

Ο Μάξιμος, συγκεκινημένος ως καὶ δὲ φίλος του, ἔλαβε τὸ πατιδόν διὰ τῆς χειρὸς καὶ τὸ ὠδήγησεν εἰς τὸ γραφεῖον, διὰ τοῦ νέος συνεταΐρος τοῦ κυρίου Δορζέρ ἀπεσύρετο χριστιανόθη. Ο Βινιορὺ ἐννόησε καὶ τοὺς ἡκολούθησεν.

Εἰσῆλθον μετὰ τοῦ Γώγου καὶ ἐκλείσθησαν.

— Α! ώραία τὴν ἐδιορθώσατε αὐτὴν τὴν ποντικότρυπα, εἶπεν δὲ Γῶγος χωρὶς νὰ συγκινηθῇ. Ήταν γεμάτη ἀπὸ χαρτιά καὶ δὲν ἔχωρούσε κανεὶς οὔτε νὰ σταθῇ.

— Σὺ ὅμως ἔχωροῦσες, εἶπεν δὲ Μάξιμος.

— Διαβολε, ἔγω δὲν εἰμαι παχὺς καὶ δὲν πεάνω πολὺ θέσι.

— "Ωστε έμβηκες λοιπόν καμμιά ψυχή;
— Θαρρώ ναι... ἀλλὰ δὲν είμαι καὶ πολὺ βέβαιος... γιατί... ζέρτε δὲν θυμούμαχι πεια.

— Προσπάθησε νὰ θυμηθῆς.

— Προσπάθω καὶ δὲν μπορῶ.

'Ο Μάξιμος ἐκάλεσε διὰ σημείου τὸν Βινιορύ, καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, ἀφήσαντες τὸν Γάγον καθήμενον ἐπὶ καθίσματος πλησίον τῆς θύρας.

— Τί λέγεις γι' αὐτά, ἡρώτησε χαμηλοφώνως ὁ ἀνεψιός του κυρίου Δορζέρ. Βλέπεις τόρχ πῶς εἶχε δίκαιον ἀμα σοῦ ἔλεγχα πῶς αὐτὸς ὁ μικρὸς εἶνε ἀνακατεμένος εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς κλοπῆς; Φῶς φανερὸν πῶς εἶχε κρυβεῖ ἐδῶ γιὰ νὰ δῆ τὸ μυστικὸν τοῦ μηχανισμοῦ. Μᾶς ωμολόγησε δὲ πῶς ήξευρε καὶ τὴν λέξιν. 'Αρχίζω νὰ σκέπτωμαι πῶς πολὺ ἀνόητα ἐφερθήκαμε στὴν ἀρχήν.

— Καὶ γὰρ αὐτὸς σκέπτωμαι, εἶπεν ὁ Βινιορύ. Αὐτὸς τὸ παληγόπαιδον θὰ ἔδωκε τούλαχιστον πληροφορίας εἰς τοὺς κλέπτας. Δὲν εἶναι ὅμως ἀρκετὸς λόγος ὅτι ὁ κύριος δε Καρνούλ δὲν εἶναι ἔνοχος, προσθήκης δειλιάς.

— Υποθέτεις λοιπὸν ὅτι συνεννοήθη μὲ τὸν Γάγον διὰ νά... . . . Καὶ πράγματι δὲν εἶναι ἀπίθανον. 'Ο Γάγος τὸν ἀγαποῦσε πολύ. Απὸ μιᾶς ωραῖς τόρχ ὅλο περὶ αὐτοῦ μοῦ μιλοῦσε.

— Καὶ... ζεύρει ποῦ εἶναι;

— Τὸ ηξευρε, πολὺ πιθανόν... ἀλλὰ τὸ ἐλησμόνησε, καθὼς καὶ ὅλα τ' ἄλλα.

— Πιστεύεις λοιπὸν πῶς ἡ ἀπώλεια τῆς μνήμης δὲν εἶναι προσποιητή;

— "Αν ἡταν προσποιητή, δὲν θὰ ἔλεγχε τόσα ἀφρονα λόγια, δὲν θὰ ἔλεγχε πῶς ἐδιάβασε τὸ ὄνομα τῆς Ἀλίκης εἰς τὴν θύραν τοῦ χρηματοκιβωτίου, οὔτε γιὰ τὸν μηχανισμὸν τῶν μαγγάνων, καὶ οὔτε ήθελεν ἐκπλαγεῖ διὰ τὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἀποθήκης εἰς γραφεῖον. Δὲν ἡτού υποχρεωμένος νὰ πραδοθῇ ἔτσι.

"Αλλως τε, ἀν θέλης νὰ πεισθῆς ὅτι λέγω ἀληθῆ παρατήρησέ τον. Φτειάνει ἔνα πετειναράκι μ' ἔνα παλαιὸν φάκελλο ποῦ 'βρήκε' κεῖ πέρα, καὶ ἡ ἐνασχόλησις αὐτὴ τὸν ἔχει ἀπορροφήσει. Εἴμαι βέβαιος πῶς δὲν θυμάται τίποτε ἀπ' ὅσα μᾶς εἶπε.

— "Οπως καὶ ἂν εἶναι θὰ κάνωμε καλὰ νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν ἀκριβές.

— "Αν τὸν ἐρωτήσωμεν, δὲν θὰ ἐπιτύχωμεν τίποτε. Τὸν μελετῶ ἀφ' ὅτου περιπατοῦμαι μαζὶ καὶ παρετήρησα ὅτι ὅσφ τὸν ἐρωτᾶ τις, τοσούτῳ ὀλιγότερον ἀποκρίνεται. 'Η διαύγεια τοῦ πνεύματός του ἐπανέρχεται αἰφνὶς ἐπὶ τὴν εὐκαιρία συμβεβηκότος τινάς, καὶ παύει ἀμα τὸν στενοχωρήσει τις δι' ἐρωτήσεων.

Συνεπέρχαν λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ πειροισθῶμεν ἀναφέροντες εἰς αὐτὸν ὄνοματα καὶ πράγματα ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς κλοπῆς. 'Η μνήμη θὰ τοῦ ἐπανέλθῃ πιθανὸν μίαν στιγμὴν καὶ τότεδὲν θὰ λησμονήσωμεν ἡμεῖς τι θὰ? πῆ.

— "Οπως δήποτε δὲν διακινδυνεύομεν

τίποτε ἀν τὸν ἐρωτήσωμεν. Εἴμαι τῆς γνώμης ὅμως ὅτι δὲν πρέπει νὰ πούμε τίποτε εἰς τὸν κύριον Δορζέρ.

— Πράγματι, εἶναι ἀνωφελές νὰ τὸν ἀναμίζωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Μποροῦμε νὰ τοῦ διηγηθοῦμεν τὸ πράγμα ὅταν ἐπιτύχωμεν.

— "Αλλως τε ὑπερσχέθην εἰς τὴν μάρμην τοῦ Γάγου ὅτι δὲν θὰ πάθη τίποτε ὁ ἔγγονός της, καὶ ἂν ὁ θεῖός μου ἐμάνθανε τὶ συμβαίνει ἥθελε δυσκρεστηθεῖ μ' αὐτὸ τὸ παιδί. "Ας ἐνεργήσωμεν μόνοι μας εἶναι προτιμότεροι. 'Αλλὰ πῶς πρέπει ν' ἀρχίσωμεν;

— "Αν ἀνοίγαμεν ὅμιλίαν γιὰ τὸ κομμένο χέρι, ώστε νὰ μᾶς ἀκούη;

— "Οχι, ἀπεκρίθη ὁ Μάξιμος μετὰ μικρὰν σκέψιν. Τὸ κομμένο χέρι, θὰ ἡνε τὸ τελευταῖον μας ἀπιγιείρημα. Μὲ ἀφίνεις ἐμὲ νὰ διευθύνω τὴν συνδιάλεξιν;

— Εὐχαρίστως. Σὺ τὰ καταφέρεις καλλιτέρα ἀπὸ ἐμέ.

* * *

ΑΙΣΩΠΟΣ

ΠΩΣ ΤΟ ΕΠΗΡΑ!

Πρωτότυπον διηγημα

Θὰ ἀνεγνώσατε βεβαίως ἐν ταῖς ἐφημερίσι, πρὸ τινῶν ἡμερῶν:

«Ο κ. Α. Λ.... δοὺς τὰς νενομιαμένας ἔξτασεις, ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Νομικῆς, μὲ τὸν ἐπίκηλον βαθμὸν «'Αριστα».

Τοῦτο δὲν εἶναι περίεργον. Τὸ περίεργον ὅμως εἶναι ὁ τρόπος, δι' οὗ κατώθωσα νὰ λάβω τὸν βαθμὸν αὐτὸν καὶ τὸ εἶδος τῆς μελέτης, τὸ ὄποιον πρῶτος ἐγώ ἴσως ἐφεύρον, καὶ διὰ τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην δὲν σᾶς ζητῶ προσόντιον.

Ούτος ὁ πρόλογός μου. "Ηδη ἀκούσατε.

Ποὺ ἐγεννήθην καὶ ποὺ ἐτελείωσα τὰ γυμνασικά μου μαθήματα, περιτὸν νὰ σᾶς εἴπω, ως ἐπίσης περιπτὸν εἶναι νὰ σᾶς ἀπαριθμήσω τὰ προτερήματα ἢ ἐλαττώματα τοῦ ἑαυτοῦ μου. Παρουσιάζομαι πρὸς ὄμδων 'Ακαδημαϊκὸς πολίτης καὶ ἀπὸ τῆς πρωτῆς ήμέρας, καθ' ἣν ἐπάτησα τὸν πόδα ἐπὶ τῶν Προπυλαίων, ἀρχεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματός μου, ὅπερ συνέταξα εὑθὺς ως ἀπελύθην τοῦ Γυμνασίου, ἐν ἡλικίᾳ δεκατέξι ἔτῶν.

Ἐνεγράφην εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν, ἐναντίον ὅλων τῶν πρακτικῶν προλήψεων τοῦ μακαρίτου πατρός μου. 'Ησθανόμην ἔρωτα πρὸς τὴν ἐπιστήμην ταύτην, ἣν χαρακτηρίζει μεγάλη ἐλευθερία ἐνεργείας.

Δὲν ἐδίστασσα λοιπὸν διόλου ν' ἀφοσιωθῶ δλῶς εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτήν, καὶ τοι μην βέβαιος, ὅτι ὁ πατέρας μου οὐδέποτε θὰ μοι ἐσυγχώρει τὴν παρακολούη ταύτην τῶν τελευταίων του διαταγῶν.

Ἐπρομηθεύθην δοκαίας, ἡτις, δοάκις ἥρχετο νὰ καθαρίσῃ τὸ πενιχρόν μου δωμάτιον καὶ νὰ διορθώσῃ τὴν κλίνην μου, ἐσταυροκοπεῖτο μὴ βλέπουσα οὔτε μίαν κανδύλων «γιὰ κάθε ἀνάγκην», οὔτε ἐν πυρεῖον διὰ σιγάρου.

Θὰ μὲ φαντάζεσθε ἴσως ως σχολαστικόν τινα, κρατοῦντα ἐν ταῖς χερσὶ τὰς

Εἰσηγήσασι τοῦ Δημαρχοῦ, ἢ τὸ Κληρονομικόν τοῦ Παπαρήγοπούλου, καὶ τρέχοντα, ἀμα τῇ δύσει τοῦ ἡλίου, νὰ κλεισθῇ ἐν τῷ δωματίῳ του.

Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπατᾶσθε.

«Οταν δὲν είχον μάθημα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, εἶναι ἀληθές, ὅτι δὲν ἔτρεχον εἰς τὰ καφενεῖα καὶ δὲν ἐχάζευν εἰς τοὺς δρόμους, ἀλλὰ δὲν ἐκλεισθῆσαν εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Σᾶς φέρω μάρτυρας τοὺς ὀλιγίστους μου φίλους, οἵτινες μ' ἔβλεπον, οὐχὶ σπανίως, εἰς τοὺς Στύλους καὶ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Συντάγματος, μόνον ὅταν ἔπαιζεν ἡ μουσική. "Ετι δὲ πλέον καὶ ποιοῦντα συγχρότατα ἐκδρομάς εἰς Πεντέλην, Ἄμαρουσιον καὶ λοιπὰ γειτονικὰ χωρία, πρᾶγμα τὸ ὄποιον σεῖς οἱ πρωτευούσιαν οὐδέποτε πράττετε, ἐκ φόρου μὴ ἀπωλέσητε τὴν ὡραιότητα τοῦ πρωσπού σας ἐν τῷ ἐλευθέρω αὖρι, καὶ διότι ἐν τῇ ἔξοχῃ δὲν εὑρίσκετε τινα, εἰς δὲν νὰ ἐπιδείξητε τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματός σας.

Ζηλεύω ἢ μᾶλλον ἐζήλευν, τῇ ἀληθείᾳ, τὴν καθεστηκυῖαν ζωήν σας, ἀλλά, τί τὰ θέλετε, ημην συνειθισμένος νὰ ἀναπνέω καθαρὸν ἀέρα καὶ τοιοῦτον, σας βεβαίω, δὲν ἐρισκον ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι πᾶν ἀλλο ἐπραττον ἢ ἐμελέτων τὴν ἡμέραν καὶ ὅτι ηκιστα ἡμην σχολαστικῶς παραδεδομένος εἰς τὴν μελέτην. 'Αλλὰ τότε, θὰ ζητήσετε νὰ μάθητε πῶς ἐπῆρα τὸ «'Αριστα». 'Ακούσατε.

«Αμα ἡ νῦν ἔροιπτε τὰ σκότη της ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ δέστρα δειλὰ-δειλὰ ἀνεφαίνοντο ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐλάμπονταν ἐκ τοῦ δωματίου μου τὸ βιβλίον μου καὶ μετέβαινον εἰς τό... καφενεῖον!»

— Πῶς! θὰ ἀνακρίξετε, εἰς τὸ καφενεῖον;

— Μάλιστα, εἰς τὸ καφενεῖον καὶ ἔχετε ὀλίγην ὑπομονήν. Δὲν ἐπήγανύκ ἐκεῖ νὰ παίζω ζατρίκιον ἢ μπιλιάρδον, ἀλλ' ἀπλούστατα ἵνα μελετήσω! Μὴ ταράττεσθε. Δὲν λέγω ἀδύνατα. Διέτατον λοιπὸν καφέν καὶ ἀπὸ τῆς ωραῖς ἐκείνης μέχρι της ωραῖς, καθ' ἣν ὁ καταστηματάρχης θὰ ἐλάμβανε τὰς κλειδας, ἵνα κλείσῃ τὸ καταστήματος, ἐγώ... ἐμελέτων!

— Γελάτε;.. Είναι ἀδύνατον, λέγετε;

— Καὶ ἔγω γελῶ μὲ τὴν ἀπιστίαν σας καὶ σᾶς λέγω ὅτι εἶναι δυνατόν, καὶ ἔχω εὔσυνειδητότατον μάρτυρα τὸ «'Αριστα» τοῦ πτυχίου μου. 'Εκτὸς αὐτοῦ δύνανται νὰ μαρτυρήσωσιν ὅλοις οἱ παντοπάλαι τῶν Αθηνῶν, ὅτι οὐδέποτε ἡγόρασαν ἐκ ταπετσητήματός των πετρέλαιον ἢ ἀλλην φωτοδόχον οὐσίαν. 'Εὰν εἰσέτι δὲν ἐπεισθῆτε, δύναμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν μαρτυρίαν τῆς σεβαστῆς μου ὑπηρετίας, τῆς κυραρχογανισας, ἡτις, δοάκις ἥρχετο νὰ καθαρίσῃ τὸ πενιχρόν μου δωμάτιον καὶ νὰ διορθώσῃ τὴν κλίνην μου, ἐσταυροκοπεῖτο μὴ βλέπουσα οὔτε μίαν κανδύλων «γιὰ κάθε ἀνάγκην», οὔτε ἐν πυρεῖον διὰ σιγάρου.

— Εὖν αἱ μαρτυρίαι τῆς ἀξιοσεβάστου